ՀԵՌՈՒՍՏԱՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՌԱԴԻՈՅԻ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

ՈՐՈՇՈՒՄ

20 օգոստոսի 2026 թվականի թիվ 95-Ա

ք.Երևան

«ՎԱԼԻ ԳՐՈՒՊ» ՍՊ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՏՈՒՅԺ ԿԻՐԱՌԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հեռուստատեսության և ռադիոյի հանձնաժողովը (այսուհետ նաև՝ Հանձնաժողով), ուսումնասիրելով 2026 թվականի հուլիսի 21-ին իր նախաձեռնությամբ հարուցված թիվ 23 վարչական վարույթի նյութերը, *պարզեց*.

Հանձնաժողովը «Տեսալսողական մեդիայի մասին» օրենքով (այսուհետ նաև՝ Օրենք) իրեն վերապահված վերահսկողական գործառույթներն իրականացնելիս արձանագրել է «ՎԱԼԻ ԳՐՈՒՊ» ՍՊ ընկերության (այսուհետ նաև՝ ցանցային օպերատոր կամ Ընկերություն) կողմից առանց համապատասխան իրավական հիմքի՝ պայմանագրի, տեսալսողական ծրագիրը վերահաղորդելու Օրենքի դրույթի պահանջի առերևույթ խախտման հատկանիշներ:

Հանձնաժողովի ծրագրերի մոնիտորինգի և վերահսկողության վարչությունը, հիմք ընդունելով Հանձնաժողովի նախագահի 2026 թվականի հուլիսի 15-ի թիվ 31-Ա հրամանը՝ օպերատորների գործունեության տեղում դիտարկման արդյունքների վերաբերյալ 2026 թվականի հուլիսի 21-ին կազմել է արձանագրություն (այսուհետ՝ Արձանագրություն):

Համաձայն Օրենքի 42-րդ հոդվածի 18-րդ մասի՝ Արձանագրությունը կարող է հիմք հանդիսանալ վարչական վարույթ հարուցելու համար, իսկ հարուցված վարչական վարույթի շրջանակներում ծառայել որպես ապացույց:

Օրենքի 42-րդ հոդվածի 11-րդ մասի համաձայն՝ մշտադիտարկման արդյունքների մասին արձանագրությունը ցանցային օպերատորի մոտ տեղում դիտարկում իրականացնելու դեպքում ստորագրում է կարգավորող պետական մարմնի և օպերատորի ներկայացուցիչը: Սակայն ցանցային օպերատորի ղեկավարը կամ ղեկավարին փոխարինելու իրավունք ունեցող անձն Արձանագրությունը կազմելիս տեղում դիտարկման վայրում չի եղել:

Օրենքի 42-րդ հոդվածի 15-րդ մասը, ի թիվս այլնի, սահմանում է, որ եթե օպերատորի ղեկավարը կամ ղեկավարին փոխարինելու իրավունք ունեցող անձը տեղում դիտարկման վայրում չէ, ապա արձանագրության երկրորդ օրինակն առաքվում է փոստով: Արձանագրությունը 2026 թվականի հուլիսի 21-ի թիվ Ե/03/03.1/499-26 գրությամբ ուղարկվել է «ՎԱԼԻ ԳՐՈՒՊ» ՍՊ ընկերությանը:

Ղեկավարվելով «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքի 30-րդ հոդվածի 1-ին մասի «բ» կետով, 2026 թվականի հուլիսի 21-ին ցանցային օպերատորի նկատմամբ հարուցել է թիվ 23 վարչական վարույթը:

Հանձնաժողովի ծրագրերի մոնիտորինգի և վերահսկողության վարչության կողմից կազմված Արձանագրության համաձայն՝ Ընկերության կողմից վերահաղորդվել են հետևյալ տեսալսողական ծրագրերը՝ «Նոյյան Տապան», «National Geographic», «Nat Geo Wild», «Խաղալիք», «HAY TV», «MUZZON», «Լայֆհաք», «KINOMAN», «Bazmoc TV» և «FX» («FOX»):

Հանձնաժողովի ծրագրերի մոնիտորինգի և վերահսկողության վարչության կողմից իրականացվել է Ընկերության գործունեության մշտադիտարկման արդյունքների Արձանագրությունում նշված վերահաղորդվող տեսալսողական ծրագրերի և ցանցային օպերատորի կողմից 2026 թվականի մարտի 18-ին Հանձնաժողով մուտքագրված թիվ ՄԳ/402-26 գրությամբ ներկայացված վերահաղորդվող տեսալսողական ծրագրերի ցանկի համադրություն, որի արդյունքում պարզվել է հետևյալը.

«ՎԱԼԻ ԳՐՈՒՊ» ՍՊ ընկերության կողմից ներկայացված վերահաղորդվող տեսալսողական ծրագրերի ցանկում բացի փաստացի վերահաղորդվող ծրագրերից առկա են եղել նաև «Թավա TV», «ABN Armenian Business News», «Ֆիթնես TV», «Եվրոնյուզ» և «Nickelodeon» տեսալսողական ծրագրերը, որոնք Արձանագրությունը կազմելու պահին չեն վերահաղորդվել, ինչն արգելված չէ Օրենքով և չի խախտում այլոց իրավունքները:

Միաժամանակ պարզվել է, որ «ՎԱԼԻ ԳՐՈՒՊ» ՍՊ ընկերության կողմից ներկայացված վերահաղորդվող տեսալսողական ծրագրերի ցանկում առկա չէ «Նոյյան Տապան» տեսալսողական ծրագիրը, որը փաստացի վերահաղորդվել է Արձանագրությունը կազմելու պահին:

Վերոնշյալը պարունակում է Օրենքի 49-րդ հոդվածի 1-ին և 5-րդ մասերով սահմանված պահանջների առերևույթ խախտման հատկանիշներ, այն է՝

«1. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում և նրա սահմաններից դուրս գործող Հեռարձակողների տեսալսողական ծրագրերը ցանցային օպերատորի լիցենզիա ստացած անձի կողմից կարող են վերահաղորդվել տեսալսողական ծրագրերի դիստրիբյուտորի կամ հեռարձակողի հետ պայմանագրի հիման վրա:

5. Վերահաղորդվող տեսալսողական ծրագրերի յուրաքանչյուր փոփոխության վերաբերյալ ցանցային օպերատորը տեղեկացնում է կարգավորող պետական մարմնին:»:

Հանձնաժողովը հարուցված վարչական վարույթի մասին 2026 թվականի հուլիսի 22-ին թիվ Ե/04/04.1/504-26 գրությամբ ծանուցել է ցանցային օպերատորին և հայտնել, որ հարուցված վարչական վարույթի վերաբերյալ կարող է ներկայացնել իր պարզաբանումը և բացատրությունը:

Ցանցային օպերատորը հարուցված վարչական վարույթի վերաբերյալ որևէ պարզաբանում, բացատրություն, ինչպես նաև պայմանագիր չի ներկայացրել:

Հանձնաժողովի հիմնավորումները (պատճառաբանությունը) և եզրահանգումը.

Վարչական վարույթի բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ քննության, ձեռք բերված ապացույցների ուսումնասիրության և գնահատման արդյունքում Հանձնաժողովն արձանագրում է.

Օրենքի 2-րդ հոդվածի 1-ին մասը սահմանում է.

«Հայաստանի Հանրապետության տեսալսողական մեդիայի մասին օրենսդրությունը ներառում է Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությունը, սույն օրենքը, «Զանգվածային լրատվության մասին», «Էլեկտրոնային հաղորդակցության մասին», «Հեղինակային իրավունքի և հարակից իրավունքների մասին», «Լեզվի մասին», «Գովազդի մասին» օրենքները, Հայաստանի Հանրապետության ընտրական օրենսգիրքը, կարգավորող

պետական մարմնի իրավական ակտերը, տեսալսողական մեդիայի ոլորտը կարգավորող այլ իրավական ակտեր և Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերը:»:

Օրենքի 31-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ կարգավորող պետական մարմինը Հեռուստատեսության և ռադիոյի հանձնաժողովն է:

Օրենքի 32-րդ հոդվածի 1-ին մասի 14-րդ կետի համաձայն՝ Հանձնաժողովը իրականացնում է Հեռարձակողների և օպերատորների գործունեության մշտադիտարկում:

Օրենքի 42-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ Հեռարձակողների գործունեության մշտադիտարկումն իրականացվում է ուղղակի դիտարկման, իսկ օպերատորի դեպքում՝ նաև տեղում դիտարկում իրականացնելու միջոցով, իսկ նույն հոդվածի 8-րդ և 9-րդ մասերը սահմանում են.

«8. Մշտադիտարկման արդյունքներով կարգավորող պետական մարմնի ներկայացուցիչը մշտադիտարկման արդյունքների վերաբերյալ կազմում է արձանագրություն:

9. Մշտադիտարկման արդյունքների վերաբերյալ արձանագրության մեջ նշվում են մշտադիտարկման արդյունքների համառոտ շարադրանքը, ինչպես նաև վարչական վարույթ հարուցելու կամ հարուցված վարչական վարույթի համար էական նշանակություն ունեցող բոլոր փաստական հանգամանքները, այդ թվում՝ վարույթի մասնակիցների օգտին առկա հանգամանքները:»:

Օրենքի 49-րդ հոդվածի 1-ին և 5-րդ մասերը սահմանում են.

«1. Ցանցային օպերատորի լիցենզիա ստացած անձի կողմից տեսալսողական ծրագիրը կարող է վերահաղորդվել տեսալսողական ծրագրերի դիստրիբյուտորի կամ Հեռարձակողի կամ օտարերկրյա տեսալսողական ծրագրի գույքային իրավունքները տիրապետող անձի հետ ձեռք բերված գրավոր համաձայնության հիման վրա:

5. Վերահաղորդվող տեսալսողական ծրագրերի յուրաքանչյուր փոփոխության վերաբերյալ ցանցային օպերատորը տեղեկացնում է կարգավորող պետական մարմնին:»:

Օրենքի 60-րդ հոդվածի 8-րդ մասի համաձայն՝ սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո ցանցային օպերատորները կարգավորող պետական մարմին տեղեկություն են ներկայացնում իրենց ցանցում վերահաղորդվող տեսալսողական ծրագրերի մասին:

«Հեղինակային իրավունքի և հարակից իրավունքների մասին» օրենքի 39-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ այլ անձինք ստեղծագործությունը կարող են օգտագործել միայն ստեղծագործության նկատմամբ գույքային իրավունքները կրող անձի (ստեղծագործության հեղինակ կամ այլ անձ, որին այդ իրավունքներն անցել են օրենքով սահմանված կարգով, այսուհետ՝ իրավատեր) թույլտվությամբ՝ հեղինակային պայմանագրի հիման վրա, եթե սույն օրենքով այլ բան նախատեսված չէ:

Նույն օրենքի 65-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ սույն օրենքով պահպանվող ստեղծագործության կամ դրա էական մասի կամ հարակից իրավունքների օբյեկտի ցանկացած օգտագործում անօրինական է, եթե նախապես, մինչև նման օգտագործումը ձեռք չի բերվել հեղինակային իրավունքի կամ հարակից իրավունքների իրավատիրոջ թույլտվությունը:

Հիմք ընդունելով տեսալսողական մեդիայի բնագավառը կարգավորող օրենսդրությունը, ինչպես նաև վերոգրյալ իրավական հիմնավորումները՝ Հանձնաժողովն արձանագրում է.

ցանցային օպերատորը տեսալսողական ծրագիրը վերահաղորդելիս պարտավոր էր պահպանել Օրենքի սահմանող դրույթները:

Քննարկվող համատեքստում հատկանշական է, որ ցանցային օպերատորը 2017 թվականից հանդիսանում է Հանձնաժողովի կողմից լիցենզավորված իրավաբանական անձ

(սփռման տարածքը՝ ք. Երևան, Կոտայքի մարզ, լիցենզիայի գործողության ժամկետը՝ 22.12.2017թ.-22.12.2027թ., սերիան և համարը՝ N 252):

Հանձնաժողովը հարկ է համարում արձանագրել, որ ցանցային օպերատորն, ի թիվս այլնի, պատասխանատվություն է կրում տեսալսողական մեդիայի բնագավառը կարգավորող օրենսդրության պահանջների կիրարկման ապահովման համար: Ավելին, վերջինս պետք է հաշվի առնի այն հանգամանքը, որ օրենսդրական պահանջները չպահպանելն առաջացնում է իրավական հետևանքներ:

Տվյալ դեպքում ցանցային օպերատորը պարտավոր էր պահպանել Օրենքի 49-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված դրույթի պահանջը:

Այսպես, հիմք ընդունելով Օրենքի դրույթները և ձեռք բերված փաստերը՝ արձանագրում ենք.

Վերոգրյալի համատեքստում Հանձնաժողովը ևս մեկ անգամ արձանագրում է, որ ցանցային օպերատորի լիցենզիա ստացած անձի համար Օրենքի 49-րդ հոդվածի 1-ին մասով պարտավորություն է սահմանված Հայաստանի Հանրապետության տարածքում և նրա սահմաններից դուրս գործող Հեռարձակողների տեսալսողական ծրագրերը վերահաղորդել տեսալսողական ծրագրերի դիստրիբյուտորի կամ Հեռարձակողի կամ օտարերկրյա տեսալսողական ծրագրի գույքային իրավունքները տիրապետող անձի հետ ձեռք բերված գրավոր համաձայնության՝ պայմանագրի հիման վրա:

Հանձնաժողովի իրավաբանական և լիցենզավորման վարչության իրավական ապահովման բաժինն ուսումնասիրել է վարչական վարույթի նյութերը, որի արդյունքում պարզվել է, որ «Նոյյան Տապան» տեսալսողական ծրագիրը բացակայում է ցանցային օպերատորի կողմից ներկայացված ցանկում, ինչպես նաև ցանցային օպերատորը չի ներկայացրել նշված տեսալսողական ծրագիրը վերահաղորդելու վերաբերյալ որևէ իրավական հիմք՝ պայմանագիր:

Հանձնաժողովն արձանագրում է, որ «Նոյյան Տապան» տեսալսողական ծրագիրը վերահաղորդվել է առանց համապատասխան իրավական հիմքի՝ պայմանագրի, և վերոգրյալը բավարար հիմք է հանդիսանում Հանձնաժողովի կողմից Օրենքի դրույթներով սահմանված իրավախախտումն արձանագրելու և ցանցային օպերատորի նկատմամբ պատասխանատվության միջոց կիրառելու համար:

Այսպիսով, ցանցային օպերատորի կողմից թույլ է տրվել իրավախախտում, որը համապատասխանում է Օրենքի 49-րդ հոդվածի 1-ին մասի հատկանիշներին:

Օրենքի 32-րդ հոդվածի 1-ին մասի 11-րդ կետի համաձայն՝ կարգավորող պետական մարմինը՝ Օրենքի խախտման կամ իր որոշումները չկատարելու դեպքում կիրառում է պատասխանատվության միջոցներ:

Օրենքի 55-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ Կարգավորող պետական մարմնի կողմից տեսալսողական մեդիայի բնագավառը կարգավորող օրենսդրության պահանջների խախտման դեպքեր հայտնաբերվելու, ինչպես նաև պետական այլ մարմինների կողմից իրենց իրավասությունների շրջանակում տեսալսողական մեդիայի բնագավառը կարգավորող օրենսդրության պահանջների խախտման դեպքեր հայտնաբերվելու և դրանց մասին կարգավորող պետական մարմնին գրավոր տեղեկացվելու դեպքում կարգավորող պետական մարմինը կիրառում է հետևյալ վարչական տույժերը.

1) գրավոր նախազգուշացում.

2) տուգանք.

3) հեղինակազորման կամ լիցենզիայի գործողության կասեցում.
4) հեղինակազորման կամ լիցենզիայի գործողության դադարեցում:

Օրենքի 57-րդ հոդվածի 6-րդ մասի համաձայն՝ ցանցային օպերատորի կողմից առանց գույքային իրավունքները տիրապետող անձի հետ ձեռք բերված գրավոր համաձայնության մեկ տեսալսողական ծրագրի վերահաղորդում իրականացնելը՝
առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով:

Ելնելով վերոգրյալից, հիմք ընդունելով «Տեսալսողական մեդիայի մասին» օրենքի 2-րդ հոդվածի 1-ին մասը, 31-րդ հոդվածի 1-ին մասը, 32-րդ հոդվածի 1-ին մասի 11-րդ և 14-րդ կետերը, 42-րդ հոդվածի 1-ին, 8-րդ, 9-րդ, 11-րդ, 15-րդ և 18-րդ մասերը, 49-րդ հոդվածի 1-ին մասը, 55-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետը, 60-րդ հոդվածի 8-րդ մասը, «Հեղինակային իրավունքի և հարակից իրավունքների մասին» օրենքի 39-րդ հոդվածի 1-ին և 65-րդ հոդվածի 1-ին մասերը և ղեկավարվելով Օրենքի 57-րդ հոդվածի 6-րդ մասով՝ Հեռուստատեսության և ռադիոյի հանձնաժողովը

Ո Ր Ո Շ Ե Ց

1. «ՎԱԼԻ ԳՐՈՒՊ» ՍՊ ընկերության նկատմամբ կիրառել «Տեսալսողական մեդիայի մասին» օրենքի 57-րդ հոդվածի 6-րդ մասով սահմանված տույժը՝ տուգանելով 50 000 (հիսուն հազար) ՀՀ դրամի չափով:
2. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում այն «ՎԱԼԻ ԳՐՈՒՊ» ՍՊ ընկերությանը պատշաճ ձևով հանձնելու օրվան հաջորդող օրվանից:
3. Սույն որոշումն ուժի մեջ մտնելու պահից երկամսյա ժամկետում կարող է բողոքարկվել Հեռուստատեսության և ռադիոյի հանձնաժողով կամ ՀՀ վարչական դատարան:

ՀԵՌՈՒՍՏԱՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՌԱԴԻՈՅԻ
ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՀԻ
ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՏԱՐ **Գ. ՄԱՄԻԿՈՆՅԱՆ**

2026թ. օգոստոսի 20
ք.Երևան